INSTYTUT PSYCHOLOGII
UNIWERSYTETU OPOLSKIEGO

Ocena własna Instytutu Psychologii Uniwersytetu Opolskiego

za lata akademickie 2016/17 oraz 2017/18

opracowanie: mgr Rafał Gerymski

Słowem wstępu

Niniejszy raport rozstał sporządzony na podstawie wytycznych zawartych w Uczelnianym Systemie Doskonalenia Jakości Kształcenia, Uczelnianej Księdze Jakości Kształcenia oraz Wewnętrznym Systemie Zapewnienia Jakości Kształcenia Na Wydziale Nauk Społecznych Uniwersytetu Opolskiego, dostępnych na stronie Wydziału Nauk Społecznych Uniwersytetu Opolskiego. Wszelkie załączniki znajdują się na końcu tegoż raportu.

1. Wyniki hospitacji zajęć dydaktycznych pracowników Instytutu Psychologii Uniwersytetu Opolskiego w latach akademickich 2016/17 oraz 2017/18

1.1. Rok Akademicki 2016/17

Zgodnie z Uczelnianą Księgą Jakości Kształcenia *celem i przedmiotem procedury hospitacji zajęć dydaktycznych jest uzyskanie informacji na temat jakości procesu dydaktycznego poprzez kontrolę zajęć oraz dążenie do poprawy ich jakości w celu dbałości o wyższy poziom kształcenia*. Hospitacje przeprowadzane są co najmniej raz na dwa lata przez kierowników danych Zakładów lub osoby przez nie oddelegowane, będące samodzielnymi pracownikami danego zakładu w pełnym wymiarze godzin (Procedura SDJK-O-U12, za: UKJK, 2014). Regulamin oraz Protokół Hospitacji Zajęć Dydaktycznych znajdują się w załącznikach 1 i 2.

W roku akademickim 2016/17 w Instytucie Psychologii Uniwersytetu Opolskiego przeprowadzono 16 hospitacji zajęć dydaktyczny – 7 w semestrze zimowym oraz 9 w semestrze letnim. Wszystkie hospitacje dotyczyły etatowych pracowników Instytutu Psychologii Uniwersytetu Opolskiego. Procesowi hospitacji został poddany 1 pracownik na stanowisku asystenta, 14 adiunktów oraz 1 profesor. Dokładny podział z uwagi na przynależność pracowników do konkretnego zakładu został przedstawiony w tabeli 1.

Tabela 1.

Wyniki hospitacji pracowników Instytutu Psychologii UO w latach 2016/17 (N=16)

	Semestr zimowy			Semestr letni			Ogółem		
	asystenci	adiunkci	profesorowie	asystenci	adiunkci	profesorowie	asystenci	adiunkci	profesorowie
Zakład Psychologii Ogólnej i Pracy	1	2	-	-	3	-	1	5	-
Zakład Psychologii Osobowości i Emocji	-	-	-	-	4	-	-	4	-
Zakład Psychologii Rozwoju i Różnic Indywidualnych	-	1	-	-	-	-	-	1	-
Zakład Społecznej Psychologii Klinicznej	-	2	1	-	2	-	-	4	1

1.2. Rok Akademicki 2017/18

W roku akademickim 2017/18 w Instytucie Psychologii Uniwersytetu Opolskiego przeprowadzono 4 hospitacje zajęć dydaktyczny – 2 w semestrze zimowym oraz 2 w semestrze letnim. Wszystkie hospitacje dotyczyły etatowych pracowników Instytutu Psychologii Uniwersytetu Opolskiego. Procesowi hospitacji został poddany 1 pracownik na stanowisku asystenta oraz 3 profesorów. Dokładny podział z uwagi na przynależność pracowników do konkretnego zakładu został przedstawiony w tabeli 2.

Tabela 2.

Wyniki hospitacji pracowników Instytutu Psychologii UO w latach 2017/18 (N=4)

	Semestr zimowy			Semestr letni			Ogółem		
	asystenci	adiunkci	profesorowie	asystenci	adiunkci	profesorowie	asystenci	adiunkci	profesorowie
Zakład Psychologii Ogólnej i Pracy	-	-	1	1	-	-	1	-	-
Zakład Psychologii Osobowości i Emocji	-	-	-	-	-	1	-	-	3
Zakład Psychologii Rozwoju i Różnic Indywidualnych	-	-	1	-	-	-	-	-	-
Zakład Społecznej Psychologii Klinicznej	-	-	-	-	-	-	-	-	-

2. Wyniki oceny jakości zajęć dydaktycznych dokonywanej przez studentów Instytutu Psychologii Uniwersytetu Opolskiego

Zgodnie z Uczelnianą Księgą Jakości Kształcenia *celem i przedmiotem procedury oceny nauczycieli akademickich jest ustalenie stopnia wypełniania przez nauczycieli akademickich obowiązków, o których mowa w ustawie Prawo o Szkolnictwie Wyższym i w Statucie Uniwersytetu Opolskiego,* a także *uzyskanie informacji o sposobie prowadzenia zajęć dydaktycznych, stosowanych metodach nauczania i sposobie przekazywania wiedzy*. Ankiety są wypełniane przez studentów po zakończeniu semestru zajęć dydaktycznych, a następnie przesyłane do Zakładu Analiz Ankiet Ewaluacyjnych (Procedura SDJK-O-U8, za: UKJK, 2014). Regulamin oraz Ankieta Oceny Nauczyciela Akademickiego znajdują się w załącznikach 3 i 4.

Ankiety wypełniane przez studentów są w pełni anonimowe. Zawierają 12 pytań dotyczących oceny pracy nauczyciela akademickiego prowadzącego wykład, konwersatoria, laboratoria lub ćwiczenia, na które studenci odpowiadają z użyciem 5-ciostopniowej skali: *w bardzo małym stopniu, w małym stopniu, średnio, w dużym stopniu, w bardzo dużym stopniu*. Na odwrocie ankiet studenci mają możliwość podania własnych uwag na temat ewaluowanych zajęć dydaktycznych. Ewaluacji poddawane są wszystkie zajęcia dydaktyczne prowadzone w Instytucie Psychologii Uniwersytetu Opolskiego, w tym też te prowadzone przez pracowników zewnętrznych.

2.1. Rok Akademicki 2016/17

Przedstawione poniżej wyniki stanowią dane zbiorcze dotyczące semestru zimowego i letniego. W roku akademickim 2016/17 studenci najwyżej oceniali pracę adiunktów ($\bar{x}$=4.26*;*

SD=0.13) i kolejno pracowników samodzielnych ($\bar{x}$=4.12*; SD*=0.13) oraz asystentów ($\bar{x}$=3.85*; SD*=0.27). Najwyższą średnią ocenę w ankiecie otrzymali pracownicy samodzielni (*Max*=4.70), zaś najniższą asystenci (*Min*=3.35). Dokładne dane zostały przedstawione w tabeli 3.

Tabela 3.

Statystyki opisowe dotyczące ewaluacji jakości zajęć dydaktycznych dokonywanej przez studentów w roku akademickim 2016/17

	$\bar{x}$	*SD*	*Me*	*Mo*	*Min*	*Max*
Samodzielny pracownik	4.12	0.36	4.12	3.77	3.66	4.70
Adiunkt	4.26	0.13	4.28	4.20	4.05	4.43
Asystent	3.85	0.27	3.87	Wielokrotna	3.35	4.24
Ogółem	4.08	0.23	4.12	Wielokrotna	3.69	4.40

Listę pytań wchodzących w skład ankiety ewaluacyjnej można znaleźć w załączniku 4 i tabeli 4. Poniżej (w tabeli 4) przedstawiono dokładne wartości średnich dla poszczególnych pytań służących ocenie jakości zajęć dydaktycznych przez studentów. Studenci najwyżej oceniali obiektywność oceny wkładu pracy studentów (pytanie 12), stawianie jednoznacznych wymagań (pytanie 11) oraz taktowność wobec studentów (pytanie 8), zaś najniżej prowadzenie zajęć w sposób interesujący (pytanie 7) oraz ćwiczenie systematyczności i wszechstronności myślenia (pytanie 9).

Tabela 4.

Średnie oceny dla poszczególnych pytań dotyczące ewaluacji jakości zajęć dydaktycznych dokonywanej przez studentów w roku akademickim 2016/17

	Samodzielny pracownik	Adiunkt	Asystent	Ogółem	Ranga
1. Dobrze przygotowuje i organizuje zajęcia	4.10	4.20	3.83	4.04	6
2. Inspiruje studentów do samodzielnego myślenia	3.77	4.09	3.68	3.85	8
3. Przekazuje wiadomości jasno i przekonywująco	3.87	4.20	3.49	3.85	8
4. Prowadzi zajęcia regularnie i punktualnie	4.52	4.31	3.79	4.21	4
5. Realizuje wyraźnie określony cel zajęć	4.24	4.36	4.00	4.20	5
6. Jest dostępny dla studentów w ramach konsultacji	4.23	4.42	3.99	4.21	4
7. Prowadzi zajęcia interesująco	3.66	4.05	3.35	3.69	10
8. Wobec studentów jest życzliwy i taktowny	4.13	4.43	4.24	4.27	3
9. Ćwiczy systematyczność i wszechstronność myślenia	3.77	4.10	3.65	3.84	9
10. Wiąże teoretyczne rozważania z praktyką	3.80	4.25	3.91	3.99	7
11. Stawia studentom jednoznaczne wymagania	4.70	4.32	4.05	4.36	2
12. Obiektywnie ocenia wkład pracy studenta	4.65	4.35	4.21	4.40	1

2.2. Rok Akademicki 2017/18

W roku akademickim 2017/18 studenci najwyżej oceniali pracę pracowników samodzielnych ($\bar{x}$=4.29*; SD*=0.19) i kolejno adiunktów ($\bar{x}$=4.26*; SD*=0.14) oraz asystentów ($\bar{x}$=3.88*; SD*=0.29). Najwyższą średnią ocenę w ankiecie otrzymali pracownicy samodzielni (*Max*=4.51), zaś najniższą asystenci (*Min*=4.18). Dokładne dane zostały przedstawione w tabeli 5.

Tabela 5.

Statystyki opisowe dotyczące ewaluacji jakości zajęć dydaktycznych dokonywanej przez studentów w roku akademickim 2017/18

	$\bar{x}$	*SD*	*Me*	*Mo*	*Min*	*Max*
Samodzielny pracownik	4.29	0.19	4.34	Wielokrotna	3.85	4.51
Adiunkt	4.26	0.14	4.27	4.33	3.97	4.43
Asystent	3.88	0.29	3.96	Wielokrotna	3.31	4.18
Ogółem	4.14	0.20	4.19	Wielokrotna	3.71	4.34

Studenci najwyżej oceniali prowadzenie zajęć w sposób punktualny i regularny (pytanie 4), realizację określonych celów (pytanie 5) oraz dostepność prowadzących zajęcia w ramach konsultacji (pytanie 6), zaś najniżej prowadzenie zajęć w sposób interesujący (pytanie 7), ćwiczenie systematyczności i wszechstronności myślenia (pytanie 9) oraz powiązanie rozważań teoretycznych z praktyką (pytanie 10). Dokładne dane zostały przedstawione w tabeli 6.

Tabela 6.

Średnie oceny dla poszczególnych pytań dotyczące ewaluacji jakości zajęć dydaktycznych dokonywanej przez studentów w roku akademickim 2017/18

	Samodzielny pracownik	Adiunkt	Asystent	Ogółem	Ranga
1. Dobrze przygotowuje i organizuje zajęcia	4.31	4.21	3.72	4.08	6
2. Inspiruje studentów do samodzielnego myślenia	4.20	4.17	3.62	4.00	7
3. Przekazuje wiadomości jasno i przekonywująco	4.21	4.18	3.85	4.08	6
4. Prowadzi zajęcia regularnie i punktualnie	4.51	4.36	4.15	4.34	1
5. Realizuje wyraźnie określony cel zajęć	4.45	4.38	4.15	4.33	2
6. Jest dostępny dla studentów w ramach konsultacji	4.47	4.41	4.06	4.31	3
7. Prowadzi zajęcia interesująco	3.85	3.97	3.31	3.71	10
8. Wobec studentów jest życzliwy i taktowny	4.37	4.43	4.06	4.29	5
9. Ćwiczy systematyczność i wszechstronność myślenia	4.13	4.12	3.62	3.96	9
10. Wiąże teoretyczne rozważania z praktyką	4.12	4.20	3.65	3.99	8
11. Stawia studentom jednoznaczne wymagania	4.41	4.33	4.17	4.30	4
12. Obiektywnie ocenia wkład pracy studenta	4.40	4.33	4.18	4.30	4

2.3. Zestawienie lat akademickich 2016/17 oraz 2017/18

Posłużono się testem *t* dla prób zależnych w celu sprawdzenia istotności różnic w ocenie jakości pracy pracowników samodzielnych, adiunktów, asystentów i wszystkich pracowników ogółem w latach 2016/17 oraz 2017/18. Zaobserwowano statystycznie istotnie różnice w ocenie wszystkich pracowników ogółem pomiędzy rokiem akademicki 2016/17 a 2017/18 (t_{11}=-2,37; p=0.036), a miara siły efektu tej zależności świadczy o występowaniu słabego efektu (d_{Cohena}=0.28). Oceny dla wszystkich pracowników ogółem uzyskane w roku akademickim 2017/18 ($\bar{x}$=4.14*; SD*=0.20) były istotnie wyższe niż te uzyskane w roku akademickim 2016/17 ($\bar{x}$=4.08*; SD*=0.23). Dodatkowo wykazano statystycznie istotnie różnice w ocenie pracowników samodzielnych między ewaluacją w roku akademicki 2016/17 a 2017/18 (t_{11}=-2,48; p=0.030), a miara siły efektu tej zależności świadczy o występowaniu umiarkowanego efektu (d_{Cohena}=0.68). Oceny pracowników samodzielnych w roku akademickim 2017/18 ($\bar{x}$=4.29*; SD*=0.19) były istotnie wyższe niż te uzyskane w roku akademickim 2016/17 ($\bar{x}$=4.12*; SD*=0.36). Pozostałe różnice nie był istotne statystycznie. Dokładne dane przedstawia tabela 7.

Tabela 7.

Wyniki analizy testu t dla prób zależnych

	Ewaluacja 2016/17		Ewaluacja 2017/18					Przedział ufności 95%		
	$\bar{x}$	*SD*	$\bar{x}$	*SD*	*t*	*df*	*p*	*Dolny*	*Górny*	d_{Cohena}
Samodzielny pracownik	4.12	0.36	4.29	0.19	-2.48	11	0.030	-0.312	-0.018	0,62
Adiunkt	4.26	0.13	4.26	0.14	-0.07	11	0.946	-0.028	0.026	-
Asystent	3.85	0.27	3.88	0.29	-0.52	11	0.611	-0.152	0.093	0,11
Ogółem	4.08	0.23	4.14	0.20	-2.37	11	0.036	-0.125	-0.004	0,28

3. Wyniki procedury dyplomowania

Zgodnie z Uczelnianą Księgą Jakości Kształcenia *celem procedury jest określenie zasad przygotowania i opracowania pracy dyplomowej w Uniwersytecie Opolskim. Przedmiotem procedury jest opis procesu dyplomowania studentów realizujących studia pierwszego i drugiego stopnia w formie stacjonarnej i niestacjonarnej w Uniwersytecie Opolskim.* Dotyczy ona prac licencjackich, magisterskich i inżynierskich.

Prodziekani ds. kształcenia wraz z dyrektorami instytutów sporządzają listę promotorów prac dyplomowych. W przypadku gdy promotorem pracy jest pracownik o stopniu doktora, wymagana jest zgoda Rady Wydziału. Jeden promotor może promować jednocześnie maksymalnie 15 osób. Każdej pracy dyplomowej zostaje przypisane recenzent, którego to zainteresowania badawcze pokrywają się z tematyką pracy. Recenzenci są zatwierdzani przez Radę Programową instytutów w porozumieniu z promotorem pracy dyplomowej. Gotowe prace trafiają do Archiwum Prac Dyplomowych (APD) w systemie USOSWeb. Każda praca dyplomowa jest poddawana weryfikacji przy użyciu systemu antyplagiatowego. Do dalszego etapu procedury dyplomowania trafiają tylko te prace, które pomyślnie przejdą proces weryfikacji programem antyplagiatowym (Procedura SDJK-O-U10, za: UKJK, 2014).

3.1. Rok Akademicki 2016/17

W roku akademickim 2016/17 tytuł magistra psychologii uzyskało 87 studentów Instytutu Psychologii Uniwersytetu Opolskiego – 53 studentów studiów dziennych oraz 34 studentów studiów zaocznych. Pod kierunkiem pracowników samodzielnych wypromowano 31 prac magisterskich, a kierunkiem adiunktów 56. Dokładne dane przedstawia tabela 8.

Tabela 8.

Dane dotyczące promotorów prac dyplomowych w roku akademickim 2016/17 (N=87)

	Studenci dzienni	Studenci zaoczni	Ogółem
Pracownik samodzielny	26	5	31
Adiunkt	27	29	56

Ewaluacja studentów odbywała się na czterech płaszczyznach: ocen z egzaminu magisterskiego, średniej z toku studiów, oceny z pracy dyplomowej oraz ogólnego wyniku studiów. Wszystkie średnie przekraczały wartość 4.0. Analiza testem *t* dla grup niezależnych wykazała, że studenci studiów dziennych osiągali istotnie wyższe średnie ocen z egzaminu magisterskiego (efekt umiarkowany), prac dyplomowych (efekt silny) oraz ogólnego wyniku studiów (efekt silny) w stosunku do studentów studiów zaocznych. Różnice w średniej ocen ze studiów nie była istotna statystycznie. Dokładne dane przedstawia tabela 9.

Tabela 9.

Dane dotyczące średnich ocen uzyskanych przez studentów

	Studenci dzienni		Studenci zaoczni	
	$\bar{x}$	*SD*	$\bar{x}$	*SD*
Ocena z egzaminu magisterskiego	4.76	0.49	4.43	0.62
Średnia ze studiów	4.35	0.23	4.31	0.28
Ocena z pracy dyplomowej	4.75	0.42	4.19	0.66
Ogólny wynik studiów	4.56	0.27	4.31	0.36

3.2. Rok Akademicki 2017/18

W roku akademickim 2017/18 tytuł magistra psychologii uzyskało 123 studentów Instytutu Psychologii Uniwersytetu Opolskiego – 76 studentów studiów dziennych oraz 47 studentów studiów zaocznych. Pod kierunkiem pracowników samodzielnych wypromowano 47 prac magisterskich, a kierunkiem adiunktów 76. Dokładne dane przedstawia tabela 10.

Tabela 10.

Dane dotyczące promotorów prac dyplomowych w roku akademickim 2017/18 (N=123)

	Studenci dzienni	Studenci zaoczni	Ogółem
Pracownik samodzielny	47	-	47
Adiunkt	29	47	76

Ewaluacja studentów odbywała się na czterech płaszczyznach: ocen z egzaminu magisterskiego, średniej z toku studiów, oceny z pracy dyplomowej oraz ogólnego wyniku studiów. Wszystkie średnie przekraczały wartość 4.0. Analiza testem *t* dla grup niezależnych wykazała, że studenci studiów dziennych osiągali istotnie wyższe średnie ocen z egzaminu magisterskiego (efekt silny), średnie ocen ze studiów ogółem (efekt umiarkowany), prac dyplomowych (efekt umiarkowany) oraz ogólnego wyniku studiów (efekt silny) w stosunku do studentów studiów zaocznych. Dokładne dane przedstawia tabela 11.

Tabela 11.

Dane dotyczące średnich ocen uzyskanych przez studentów

	Studenci dzienni		Studenci zaoczni	
	$\bar{x}$	*SD*	$\bar{x}$	*SD*
Ocena z egzaminu magisterskiego	4.76	0.48	4.36	0.63
Średnia ze studiów	4.34	0.26	4.25	0.21
Ocena z pracy dyplomowej	4.61	0.56	4.29	0.70
Ogólny wynik studiów	4.52	0.27	4.29	0.35

4. Współpraca Instytutu Psychologii Uniwersytetu Opolskiego z instytucjami zewnętrznymi

4.1. Rok Akademicki 2016/17

W roku akademickim 2016/17 Instytut Psychologii Uniwersytetu Opolskiego podjął współpracę z 5 instytucjami zewnętrznymi.

Nawiązano relację ze Stowarzyszeniem „MONAR" - Poradnią Profilaktyki, Leczenia i Terapii Uzależnień w Opolu, Miejskim Ośrodkiem Pomocy Rodziny (MOPR) w Opolu, Zakładem Karnym w Brzegu oraz Środowiskowym Domem Samopomocy Dla Osób z Zaburzeniami Psychicznymi „MAGNOLIA" w Opolu, w których to studenci Instytutu Psychologii Uniwersytetu Opolskiego mieli możliwość podjęcia praktyk zawodowych, a także pomocy ośrodkom w formie wolontaryjnej.

Podjęto również kooperację z Miastem Opole, a dokładnie Miejskim Ośrodkiem Doskonalenia Nauczycieli (dalej zwany MODN) w Opolu. Do założeń tej współpracy należało:

- Realizowanie wspólnych projektów rozwijających zainteresowania nauczycieli, studentów i kadry naukowo-dydaktycznej Instytutu Psychologii Uniwersytetu Opolskiego,
- Promowania Uniwersytetu Opolskiego i jego oferty dydaktycznej,
- Budowania wizerunku MODN jako instytucji uczącej i szkolącej nauczycieli.

Założenia te były realizowane m.in. poprzez wykorzystanie laboratoriów i pracowni Instytutu Psychologii Uniwersytetu Opolskiego celem realizacji zajęć praktycznych nauczycieli MODN,

nad którymi to opiekę merytoryczną sprawowali pracownicy naukowo-dydaktyczni Instytut Psychologii Uniwersytetu Opolskiego.

4.2. Rok Akademicki 2017/18

W roku akademickim 2016/17 Instytut Psychologii Uniwersytetu Opolskiego podjął współpracę z 3 instytucjami zewnętrznymi.

Podjęto współpracę z Polskim Stowarzyszeniem Psychologii Rozwoju Człowieka w Krakowie, polegającej na organizacji XXVII Ogólnopolskiej Konferencji Psychologii Rozwojowej w Kamieniu Śląskim, w dniach 14-16 czerwca 2018.

Centrum Diagnostyczno-Terapeutyczne PSYCHOMED w Opolu zrealizowało projekt szkoleniowy w zakresie problematyki uzależnień behawioralnych wśród studentów Instytutu Psychologii Uniwersytetu Opolskiego.

Podtrzymano relację z Pracownią Rozwoju Osobistego (dalej zwana PRO) w Opolu, podczas to której PRO w ramach dotychczasowej współpracy realizowało:

- Prelekcje dla studentów Instytutu Psychologii Uniwersytetu Opolskiego z zakresu profilaktyki i leczenia uzależnień,
- Wolontariat oraz praktyki studenckie studentów Instytutu Psychologii Uniwersytetu Opolskiego w PRO,
- Szkolenia dedykowane studentom Instytutu Psychologii Uniwersytetu Opolskiego z zakresu profilaktyki, przebiegu oraz leczenia uzależnień.

Podsumowanie oraz wnioski

1. Na podstawie dostępnych statystyk zaobserwowano istotnie lepsze oceny pracowników samodzielnych i pracowników ogółem w roku akademickim 2017/18 w stosunku do roku poprzedzającego. Instytut powinien zadbać o podtrzymanie tego trendu a także podjąć próbę poprawy jakości kształcenia ze strony asystentów naukowych.

2. Należałoby zwrócić uwagę na formę przekazywania treści studentom – zwracają oni uwagę na to, że treści przekazywane są w sposób mało interesujący i nie mają swojego odzwierciedlenia w praktyce. Brak ingerencji w tych sferach może niekorzystnie wpłynąć na ocenę jakości kształcenia w przyszłych latach akademickich.

3. Zaobserwowano tendencję wzrostową w ilości obronionych prac w dyplomowych w roku akademickim 2017/18 w stosunku do roku 2016/17. Średnie ocen absolwentów Instytutu Psychologii Uniwersytetu Opolskiego nie znajdowały się poniżej 4.0, co świadczy o dobrych wynikach studentów w latach 2016/17 oraz 2017/18.

Załącznik nr 1

Regulamin hospitacji zajęć dydaktycznych prowadzonych

na Uniwersytecie Opolskim

§1

1. Hospitacja zajęć dydaktycznych ma na celu dbałość o rozwój umiejętności dydaktycznych nauczycieli akademickich i jest jedną z procedur Systemu Doskonalenia Jakości Kształcenia.

2. Celem hospitacji zajęć jest:

   a) podniesienie jakości kształcenia studentów na kierunkach studiów prowadzonych w Uniwersytecie Opolskim;

   b) doskonalenie umiejętności w zakresie pracy dydaktycznej pracowników naukowych.

§2

1. Nadzór nad organizacją i realizacją hospitacji zajęć sprawują wydziałowe komisje ds. oceny jakości kształcenia.
2. Za przygotowanie i realizację hospitacji odpowiadają kierownicy katedr lub zakładów, w ramach których prowadzone są określone przedmioty ujęte w programie studiów.
3. Kierownik katedry lub zakładu przeprowadza hospitacje samodzielnie lub deleguje do ich przeprowadzenia samodzielnego pracownika naukowego zatrudnionego w katedrze lub zakładzie w pełnym wymiarze godzin.
4. Dziekan wydziału może upoważnić inną osobę do przeprowadzenia hospitacji danych zajęć, jeśli przemawiają za tym względy natury organizacyjnej lub inne ważne okoliczności. W takiej sytuacji dziekan zasięga opinii rady naukowej wydziału.
5. Harmonogram hospitacji na dany rok akademicki zatwierdza dyrektor instytutu lub dziekan wydziału lub prodziekan odpowiedzialny za sprawy studenckie.
6. Harmonogram hospitacji podawany jest do wiadomości publicznej nie później niż do końca listopada danego roku akademickiego.
7. O planie hospitacji powinny zostać poinformowane przede wszystkim osoby prowadzące zajęcia, objęte planem nadzoru dydaktycznego. Studenci biorący udział w zajęciach każdorazowo informowani są o celu i zakresie hospitacji.

§3

1. Hospitacje zająć dydaktycznych asystentów i adiunktów, zatrudnionych na umowę o pracę oraz zatrudnionych na umowę-zlecenie, powinny być prowadzone przynajmniej raz na 2 lata przez ich bezpośrednich przełożonych (kierowników katedr lub zakładów).
   Za hospitację zajęć doktorantów odpowiedzialni są opiekunowie naukowi lub promotorzy.
   Profesorowie i doktorzy habilitowani są zobowiązani przynajmniej raz na 3 lata zaprosić na prowadzone przez siebie zajęcia innego specjalistę (lub specjalistów) z danej dziedziny.
2. Przeprowadzający hospitacje sporządza pisemne sprawozdanie, które zawiera następujące elementy:
   a) imię i nazwisko nauczyciela akademickiego, jego stopień/tytuł naukowy,
   b) kierunek studiów, specjalność, semestr zajęć, tryb i rodzaj studiów,
   c) nazwa przedmiotu, temat zajęć, metody i formy kształcenia, środki dydaktyczne,
   d) data przeprowadzenia hospitacji,
   e) ocena formalna i merytoryczna,
   f) podpis osoby hospitowanej,
   g) podpis osoby przeprowadzającej hospitację (Załącznik nr 2 do Regulaminu hospitacji zajęć dydaktycznych prowadzonych na Uniwersytecie Opolskim – Protokół hospitacji zajęć dydaktycznych).

3. W terminie dwóch tygodni po przeprowadzeniu hospitacji kierownik katedry lub zakładu przekazuje dyrektorowi instytutu lub dziekanowi wydziału, przewodniczącemu Wydziałowej komisji ds. oceny jakości kształcenia oraz nauczycielowi akademickiemu, skrócony Protokół hospitacji zajęć dydaktycznych. Zawiera ono tylko następujące elementy:

   a) nazwa przedmiotu poddanego hospitacji,
   b) rok i semestr, w którym przedmiot był prowadzony,
   c) metody i formy zajęć prowadzonego przedmiotu, nazwisko i stanowisko służbowe osoby prowadzącej przedmiot poddany hospitacji,
   d) wnioski i zalecenia hospitacji.

3. Obowiązkiem prowadzącego hospitację jest zapoznanie z treścią swoich uwag zawartych w protokole hospitacji zajęć dydaktycznych osobę, której zajęcia były przedmiotem hospitacji.
4. Protokół hospitacji zajęć dydaktycznych powinien być podpisany przez osobę hospitowaną.
5. Dziekan wydziału potwierdza podpisem i pieczęcią (na protokole hospitacji zajęć dydaktycznych) przeprowadzenie hospitacji.
6. W przypadku stwierdzenia poważnych deficytów i uchybień procesu dydaktycznego, prowadzący hospitację, za zgodą Dziekana wydziału, zobowiązany jest do powtórnego przeprowadzenia hospitacji w terminie do dwóch miesięcy od czasu poprzedniej hospitacji.

§4

1. Protokoły hospitacji zajęć dydaktycznych przechowywane są z zachowaniem przepisów o ochronie danych osobowych przez okres 5 lat w wyznaczonym i odpowiednio zabezpieczonym miejscu.
2. Po zakończeniu roku akademickiego przewodniczący wydziałowych komisji ds. oceny jakości kształcenia przygotowują sprawozdanie zbiorcze z hospitacji zajęć i przedstawiają go dziekanowi, przewodniczącemu Uczelnianej komisji ds. oceny jakości kształcenia.
3. Wgląd w Protokoły hospitacji zajęć dydaktycznych mają:
   a) osoby poddawane hospitacji,
   b) dyrekcja instytutu,
   c) kolegium dziekańskie,
   d) wydziałowe komisje ds. doskonalenia jakości kształcenia,
   e) Uczelniana Komisja ds. Doskonalenia Jakości Kształcenia,
   f) Uczelniana Komisja ds. Oceny Jakości Kształcenia.

4. Wgląd w sprawozdania zbiorcze z hospitacji mają:

   a) kolegium dziekańskie,
   b) wydziałowe komisje ds. oceny jakości kształcenia,
   c) Uczelniana Komisja ds. Doskonalenia Jakości Kształcenia,
   d) Uczelniana Komisja ds. Oceny Jakości Kształcenia

Załącznik nr 2

PROTOKÓŁ HOSPITACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Imię i nazwisko nauczyciela akademickiego: ……
Stopień/tytuł naukowy ……
Kierunek studiów: ……
Specjalność: ……
Semestr: ……
Tryb studiów: stacjonarne ☐ niestacjonarne ☐ wieczorowe ☐
Rodzaj studiów: I stopnia ☐ II stopnia ☐ jednolite mgr. ☐ III stopnia ☐

Nazwa przedmiotu: ……
Temat zajęć: ……
Metody kształcenia: podające ☐ problemowe ☐ eksponujące ☐ praktyczne ☐ programowe ☐ projekt ☐ inne ……
Forma zajęć: wykład ☐ ćwiczenia ☐ laboratorium ☐ konwersatorium ☐ seminarium ☐ inne ……
Środki dydaktyczne: ……
Data hospitacji: ……

Lp.	Zakres oceny	w bardzo małym stopniu	w małym stopniu	średnio	w dużym stopniu	w bardzo dużym stopniu
1.	Czy zajęcia były dobrze przygotowane i zorganizowane?					
	Czy wystąpiła zgodność treści zajęć z programem przedmiotu?					
	Czy treść zajęć była przedstawiona zrozumiale?					
2.	Czy nauczyciel inspirował studentów do samodzielnego myślenia?					
3.	Czy wiadomości były przekazane w sposób jasny i przekonujący?					
4.	Czy nastąpiło powiązanie rozważań teoretycznych z praktyką?					
5.	Czy cele zajęć zostały wyraźnie określone i realizowane?					

6.	Czy pomoce dydaktyczne i środki techniczne były stosowane we właściwy sposób?					
7.	Czy prowadzący stawiał studentom jednoznaczne wymagania?					
8.	Czy prowadzący obiektywnie oceniał wkład pracy studentów?					
9.	Czy prowadzący był wobec studentów życzliwy i taktowny?					
10.	Czy zajęcia odbyły się punktualnie?					

Wnioski i zalecenia po hospitacji:

……
……
……
……
……
……

Sposób realizacji zaleceń:

……
……
……
……
……

……

(data i podpis hospitowanego nauczyciela akademickiego)

……

(data i podpis osoby hospitującej zajęcia)

Załącznik nr 3

Regulamin Zakładu Analizy Ankiet Ewaluacyjnych oraz zasady przeprowadzania badań ankietowych wśród studentów Uniwersytetu Opolskiego dot. oceny pracowników naukowo-dydaktycznych

§ 1

1. Regulamin określa zakres działania Zakładu Analizy Ankiet Ewaluacyjnych oraz zasady przeprowadzania badań ankietowych wśród studentów jako jednego z narzędzi systemu oceny pracowników naukowo-dydaktycznych na Uniwersytecie Opolskim.
2. Celem systemu oceny jest stymulowanie ciągłego doskonalenia jakości kształcenia na Uniwersytecie Opolskim oraz podniesienie rangi pracy dydaktycznej, przyznanie jej należnego miejsca w opinii społeczności akademickiej i w ocenach nauczycieli akademickich.

§ 2

1. Jednostką zajmującą się organizacją i planowaniem badań ankietowych oraz analizowaniem uzyskanych dzięki nim informacji jest Zakład Analizy Ankiet Ewaluacyjnych istniejący w strukturze Centrum Edukacji Ustawicznej Uniwersytetu Opolskiego.
2. Zakład Analizy Ankiet Ewaluacyjnych odpowiada za formalną stronę organizacji badań ankietowych, tzn. zapewnia druki ankiet, rozdysponowuje je do poszczególnych jednostek Uniwersytetu Opolskiego, kompletuje wypełnione ankiety oraz przechowuje je w archiwum przez okres 5 lat.
3. Zakład Analizy Ankiet Ewaluacyjnych zajmuje się również merytoryczną stroną ankietyzacji na Uniwersytecie Opolskim, tzn. wprowadza dane z ankiet ewaluacyjnych do programu komputerowego „Ankieta", przeprowadza analizę ilościową i jakościową uzyskanych wyników, sporządza i przekazuje raporty z badań ankietowych dyrektorom poszczególnych jednostek, dziekanom, rektorowi lub upoważnionemu prorektorowi ds. kształcenia i studentów oraz do wglądu przewodniczącemu Samorządu Studenckiego.

§ 3

1. Do zakresu działania Zakładu Analizy Ankiet Ewaluacyjnych należy w szczególności :
   1) wydawanie druków ankiet dyrektorom/kierownikom poszczególnych jednostek Uniwersytetu Opolskiego,
   2) kompletowanie wypełnionych przez studentów kwestionariuszy ankiet oraz wprowadzenia uzyskanych danych do programu komputerowego „Ankieta",
   3) prowadzenie analiz statystycznych wyników badań ankietowych,
   4) przygotowywanie raportów z analiz przeprowadzonych badań ankietowych,
   5) przekazanie raportów z analiz badań ankietowych osobom uprawnionym do zapoznania się z ich wynikami.

§ 4

1. Zgodnie z Uchwałą nr 14/96-99 Senatu Uniwersytetu Opolskiego z dnia 18.12.1997 r. w sprawie wprowadzenia Uczelnianego Systemu Stymulacji i Oceny Jakości Kształcenia oraz z Zarządzeniem nr 8/2012 Rektora Uniwersytetu Opolskiego z dnia 5 marca 2012 r. w sprawie uczelnianego systemu doskonalenia jakości kształcenia w Uniwersytecie Opolskim, jak również z wytycznymi przyjętymi przez Senacką komisję ds. Kształcenia z dnia 05.01.2011 r. ustalono procedurę przeprowadzania badań ankietowych pracowników naukowo-dydaktycznych przez studentów w Uniwersytecie Opolskim.

2. Procedura przeprowadzania badań ankietowych jest następująca:
   1) druki ankiet rozsyłane są do dyrektorów/kierowników poszczególnych instytutów/katedr oraz jednostek międzywydziałowych,
   2) dyrektor/kierownik danej jednostki ustala harmonogram badań ankietowych; ankieta jest przeprowadzana po każdym zakończonym semestrze zajęć dydaktycznych, przedmiotem badań ankietowych są wszystkie formy zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych, niestacjonarnych i doktoranckich; ocenie podlega każdy pracownik naukowo-dydaktyczny (bez względu na tytuł i pełnioną funkcję), który zakończył przedmiot nauczania w danym semestrze roku akademickiego,
   3) kwestionariusze ankiet wypełniane są przez studentów/doktorantów anonimowo,
   4) wypełnione przez studentów i doktorantów kwestionariusze ankiet, jako poufne informacje, gromadzone są przez pracownika Zakładu Analizy Ankiet Ewaluacyjnych,
   5) pracownik Zakładu wprowadza uzyskane dane do programu komputerowego „Ankieta",
   6) zbiorcze statystyczne wyniki badań ankietowych otrzymują dyrektorzy poszczególnych jednostek uczestniczących w badaniach, natomiast zestawienie globalne - dziekani rektor lub upoważniony prorektor ds. kształcenia i studentów oraz do wglądu przewodniczący Samorządu Studenckiego; raporty z analizy przeprowadzonych badań są przekazywane w dwóch turach: za semestr zimowy do końca czerwca, za semestr letni do końca stycznia, po uprzednim zatwierdzeniu przez dyrektora Centrum Edukacji Ustawicznej Uniwersytetu Opolskiego,
   7) wypełnione ankiety są porządkowane i przechowywane przez okres 5 lat w archiwum Zakładu Analizy Ankiet Ewaluacyjnych, a następnie komisyjnie niszczone.
3. Wyniki badań ankietowych są wykorzystywane do oceny pracowników naukowo-dydaktycznych, prowadzenia polityki kadrowej, nagradzania pracowników (m.in. nagroda *Quality*), stałego doskonalenia treści programowych i warunków realizacji procesu dydaktycznego, sterowania strumieniami środków finansowych wspierających innowacje dydaktyczne, działalności marketingowej Uniwersytetu Opolskiego

§ 5

1. Na Uniwersytecie Opolskim obowiązuje standardowy dla całej uczelni wzór ankiety (załącznik nr 3a. do niniejszego Regulaminu).
2. Stosowany w badaniach sondażowych kwestionariusz ankiety dla studentów studiów stacjonarnych, niestacjonarnych oraz doktoranckich zawiera oprócz instrukcji sposobu udzielania odpowiedzi, 12 pytań dotyczących sposobu prowadzenia zajęć dydaktycznych tj. wykładu, ćwiczeń, konwersatorium, laboratorium oraz seminarium. Pytania ankiety zawierają między innymi następujące aspekty procesu dydaktycznego: organizację zajęć, aktywizowanie i usamodzielnianie studentów, komunikatywność przekazu, dyscyplinę prowadzenia zajęć, a także ustosunkowanie się pracowników prowadzących zajęcia do studentów (dostępność, życzliwość, obiektywność oceniania, itp.).
3. Ankietowani studenci wybierają oceny z 5-stopniowej skali, która wyraża się następująco: w bardzo małym stopniu - w małym stopniu - średnio - w dużym stopniu - w bardzo dużym stopniu.
4. W kwestionariuszu ankiety jest także osobne miejsce na ewentualne uwagi i komentarze nie mieszczące się w zakresie postawionych pytań, jak również średnią ocen uzyskaną przez studenta z ostatniej sesji, liczbę zajęć opuszczonych przez niego, oraz liczbę nie odbytych zajęć dydaktycznych przez pracownika.

5. Obliczeń statystycznych dokonuje się w Zakładzie Analizy Ankiet Ewaluacyjnych Centrum Edukacji Ustawicznej Uniwersytetu Opolskiego wg programu „Ankieta" (ver.4 dla Windows 9x/XP) [aktualizowano 23.03.2007] autorstwa dr inż. Józefa Hurka. Jako miernik syntetyczny wyznaczono nieważoną średnią arytmetyczną ze średnich globalnych uzyskanych w poszczególnych rekordach (przedmiot/prowadzący). Sposób przetwarzania danych opiera się między innymi na następujących zasadach: obliczaniu średniej arytmetycznej i średniej ważonej, odchylenia standardowego, współczynnika zmienności, wyznaczaniu oceny minimalnej oraz wartości modalnej, itp.
6. Ocenę jakościową opracowuje się na podstawie danych uzyskanych od studentów w kwestionariuszach ankiet. Są to spostrzeżenia studentów odnoszące się do całościowej oceny prowadzonych zajęć dydaktycznych przez poszczególnych pracowników naukowo-dydaktycznych w uczelni.

Załącznik nr 4

Ankieta oceny nauczyciela akademickiego

Kwestionariusz służy zebraniu opinii studentów na temat sposobu prowadzenia zajęć dydaktycznych. Wyniki badań zostaną przekazane dyrektorom instytutów po sesji egzaminacyjnej.

Ankieta jest anonimowa. Prosimy o poważne potraktowanie pytań i zaznaczenie przez „X" wybranej odpowiedzi. Jeśli na któreś z pytań nie można udzielić odpowiedzi prosimy je pominąć. Dodatkowe uwagi, komentarze i propozycje prosimy wpisać w rubryce „UWAGI o zajęciach".

UWAGA! W przypadku WYKŁADU prosimy nie odpowiadać na pytania 11 i 12.
Zaznaczyć rodzaj zajęć i wpisać nazwisko prowadzącego.

Rodzaj zajęć: **WK L Ćw**

W – wykład
K- konwersatorium
L – laboratorium
Ćw- ćwiczenia

Imię i nazwisko prowadzącego: .....

Przedmiot nauczania: .....

Lp.	Pytanie	w bardzo małym stopniu	w małym stopniu	średnio	w dużym stopniu	w bardzo dużym stopniu
1.	Dobrze przygotowuje i organizuje zajęcia					
2.	Inspiruje studentów do samodzielnego myślenia					
3.	Przekazuje wiadomości jasno i przekonywująco					
4.	Prowadzi zajęcia regularnie i punktualnie					
5.	Realizuje wyraźnie określony cel zajęć					
6.	Jest dostępny dla studentów w ramach konsultacji					
7.	Prowadzi zajęcia interesująco					
8.	Wobec studentów jest życzliwy i taktowny					
9.	Ćwiczy systematyczność i wszechstronność myślenia					
10.	Wiąże teoretyczne rozważania z praktyką					
Nie dotyczy wykładu						
11.	Stawia studentom jednoznaczne wymagania					

12.	Obiektywnie ocenia wkład pracy studenta					

Rok studiów: .....

Średnia ocen z ostatniej sesji egzaminacyjnej: .....

Liczba opuszczonych przez Ciebie zajęć: .....

Liczba nie odbytych zajęć przez prowadzącego: .....

Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne) .....

UWAGI O ZAJĘCIACH:

Proszę wpisać swoje ustosunkowanie pozytywne i negatywne do prowadzonych zajęć oraz propozycje ich udoskonalenia.